Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-05-13

RS 2020-0384

Regionstyrelsen

Utvärdering av Region Stockholms hantering av det nya coronaviruset

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

I ärendet redovisas förslag till genomförande av en oberoende utvärdering av Region Stockholms hantering av det nya coronavirusets effekter.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

> Regiondirektören får uppdrag att genomföra en oberoende utvärdering av Region Stockholms samlade insatser under Covid - 19-pandemin samt dess det nya coronavirusets effekter.

Regionrådsberedningens motivering

Regionstyrelsen instämmer i regiondirektörens tjänsteutlåtande och förslag. Region Stockholms och andra offentliga aktörers uppgift vid extraordinära händelser är att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner och minimera påverkan på människor och samhälle vid en kris. Det är viktigt att dra lärdomar efter varje extraordinär händelse, i detta fall av pandemin, för framtiden. Regionstyrelsen vill understryka vikten av att en oberoende utvärdering av Region Stockholms samlade arbete med och hantering av det nya coronavirusets effekter genomförs, liksom att arbetet inleds redan under den pågående krisen för att säkerställa kunskapsinhämtning om det tidiga skedet i pandemins förlopp.

Det är alltid viktigt att en större händelse som påtagligt påverkar samhället och dess funktioner följs upp och utvärderas så att lärdomar kan dras för framtiden och utgöra en viktig del i vårt förbättringsarbete. En utvärdering utgör också grund för analys av vilka behov som kan finnas av ytterligare åtgärder i arbetet med att motverka och hantera händelser av liknande slag,

så att påverkan på människor, företag och övriga samhället kan begränsas i så stor utsträckning som möjligt.

Region Stockholm har under vintern och våren 2020 drabbats hårt av coronavirusets effekter. Till dags dato har 9 998 personer konstaterats smittade med Covid-19, 5 393 personer har vårdats på våra akutsjukhus. 1 735 personer har hittills avlidit. 36 475 personer har varslats på arbetsplatser i vårt län. 582 konkurser har hittills blivit följden. Kollektivtrafiken har tappat 60 procent av sina resenärer. Samhällspåverkan av pandemin har varit mycket stor, och förväntas ha kvarstående effekter i Region Stockholm under flera år framåt.

Inledningsvis har regionens arbete fokuserat på planering inför ett befarat större utbrott av covid-19, samt en omställning av sjukvården i regionen för att möta ett extremt vårdbehov som vi inte varit med om i modern tid. Antalet platser för intensivvård och andra vårdplatser på sjukhusen för att vårda de som insjuknat i Covid-19 har ökats i en takt som saknar motstycke. Ett sjukhus har ställts i ordning på Stockholmsmässan i Älvsjö för att utgöra reserv och kunna användas om behovet av vårdplatser ökar snabbt. Målsättningen har varit att hela tiden ligga steget före virusets utbredning. Region Stockholm har förberett sig för det värsta, men hoppats på det bästa.

De åtgärder som varit och fortfarande är nödvändiga att vidta för att hindra smittspridningen har fått stora effekter på samhället och på Regionens verksamheter.

På grund av de allmänna råd som getts från Folkhälsomyndigheten och som lett till kraftigt förändrade levnadsvanor för en stor del av invånarna har även kollektivtrafiken i regionen påverkats. För att kunna leverera en trygg kollektivtrafik har omfattningen av kollektivtrafiken behövt hållas på samma nivå som normalt, men för att följa Folkhälsomyndighetens allmänna råd och förhindra smittspridning har starka budskap om att inte åka kollektivt om det inte är absolut nödvändigt gått ut till allmänheten och en särskild avrådan har riktats till de som tillhör riskgrupper.

De allmänna råden har även fått stor påverkan på den ekonomiska utvecklingen i Stockholms län. Regionen har inom ramen för sitt ansvar för tillväxt- och näringslivsfrågor bedrivit ett aktivt arbete för att kartlägga de problem som uppstått och ställa om stödåtgärder för att stötta näringslivet.

Det finns en särskild poäng med att inleda utvärderingsarbetet redan under det pågående arbetet med pandemin. Ingen vet hur länge Coronaviruset kommer drabba Stockholmsregionen, eller i vilken omfattning. Men redan nu, när en intensiv tid av förberedelser och omställning går mot sitt slut, och pandemin gått in i en annan fas – om än med ett fortsatt omfattande vårdbehov - bör en extern utvärdering inledas för att säkerställa att arbetet kan genomföras i närtid till de beslut som fattades under de inledande skedena och som ska utvärderas, så inget faller i glömska. Utvärderingen ska sedan fortsätta att nära följa de steg som vidtas i krisarbetet till dess arbetet kan avslutas. Arbetet måste bedrivas professionellt, prestigelöst och ska fokusera på vad som kan förbättras i Region Stockholms arbete inför att liknande situationer uppstår, men också identifiera och belysa framgångsfaktorer som ska beaktas vid framtida extraordinära händelser.

Utvärderingen ska pågå under den tid coronaviruset fortsätter att påverka samhällsviktiga funktioner i Region Stockholm. Initialt ska fokus ligga på uppstartshantering och de första månaderna av krishanteringen, därefter ska helheten i insatsen analyseras. Det är viktigt att utvärdera inte bara den regionala särskilda sjukvårdsledningens och regionledningskontorets samordnande och stödjande roller utan såväl intern samverkan inom regionen som med regionens externa leverantörer och samverkan med länets 26 kommuner och Samverkan Stockholmsregionen, Sveriges Kommuner och Regioner samt statliga myndigheter. Utvärderingen avser hela Region Stockholms samlade verksamheter och dess olika insatser under pandemin.

Uppdraget ska redovisas till regionstyrelsen senast i samband med årsredovisningen för 2020. Beroende på hur pandemin utvecklas kan arbetet komma att fortsätta även därefter.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Hans-Erik Malmros

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-05-04

RS 2020-0384

Regionstyrelsen

Utvärdering av Region Stockholms hantering av det nya coronaviruset

Ärendebeskrivning
I ärendet redovisas förslag till genomförande av en oberoende utvärdering av Region Stockholms hantering av det nya coronavirusets effekter.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

> Regiondirektören får uppdrag att påbörja en oberoende utvärdering av Region Stockholms hantering av det nya coronavirusets effekter.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Sammanfattning
I ärendet föreslås regiondirektören få i uppdrag att påbörja en oberoende utvärdering av Region Stockholms arbete med och hantering av det nya coronavirusets effekter. Det är viktigt att en större händelse som påtagligt påverkar samhället och dess funktioner följs upp och utvärderas så att lärdomar kan dras för framtiden.

Bakgrund
Hela Region Stockholm sluter tillsammans med övriga Sverige och stora delar av världen nu upp i kampen mot det nya coronaviruset. Pandemin utgör ett allvarligt hot mot människors liv och hälsa och i dess spår följer allvarliga ekonomiska konsekvenser.

Fokus är att begränsa smittspridningen och att arbeta för att upprätthålla akut och imperativ vård med största möjliga kvalitet. Angeläget är även att konsekvenserna för företag, jobb och samhällsekonomi minimeras.

För närvarande råder det stor osäkerhet om hur snabbt och i vilken omfattning viruset sprids samt hur allvarliga konsekvenserna blir för hälso- och sjukvård samt ekonomin. Situationen kan förändras mycket snabbt.

Det är angeläget att alla som arbetar med sjukvård och smittskyddsarbete har de verktyg och resurser som behövs för att hantera och begränsa spridningen av viruset och att Region Stockholms arbete är organiserat på ett effektivt och tydligt sätt.

Det är viktigt att en större händelse som påtagligt påverkar samhället och dess funktioner följs upp och utvärderas så att lärdomar kan dras för framtiden. En utvärdering utgör också grund för analys av vilka behov som kan finnas av ytterligare åtgärder i arbetet med att motverka och hantera händelser av liknande slag.

Överväganden
Regiondirektören föreslås, inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt, få i uppdrag att påbörja en oberoende utvärdering av Region Stockholms hantering av och insatser mot effekterna av det nya coronaviruset. Eftersom Regionen Stockholms hantering kommer att vara långdragen är det angeläget att redan nu påbörja arbetet med en utvärdering, så att motiven till initiala ställningstaganden och beslut inte faller i glömska.

Utvärderingen ska ta sin utgångspunkt i det som föregick beslutet att aktivera den regionala särskilda sjukvårdsledningen (RSSL) den 7 februari 2020.

Den regionala särskilda sjukvårdsledningens eget arbete och samarbete med övriga aktörer, främst inom Region Stockholm, ska belysas. Huruvida beslutsstruktur, gränsdragningar och kommunikation varit ändamålsenlig och effektiv ska särskilt analyseras, liksom om strukturen med regionala särskilda sjukvårdsledningens och dess organisation är anpassad för långdragna händelseförlopp.

I uppdraget ingår att beskriva och analysera hur den samlade hanteringen påverkar regionens hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik, men även hur den inverkar på övriga viktiga samhällsfunktioner som berör allmänheten.

Utifrån analysen ska det dras slutsatser, som kan vara ändamålsenliga för framtida hantering av likartade omständigheter eller andra större händelser i syfte att stärka Region Stockholms förmåga att förebygga och hantera all-

varliga händelser. Utvärderingen kan komma att ge förslag på förändringar i Region Stockholms krisledningsplan.

Inom ramen för uppdraget ska utvärderingen även beskriva och analysera hur Region Stockholms särskilda insatser för kommunikation och dess struktur hanteras och om dessa är funktionella och lämpliga för sitt ändamål.

Uppdraget omfattar främst berörda aktörer inom Region Stockholm, men ska även genomföras i samråd med andra aktörer, såsom Samverkan Stockholmsregionen, Länsstyrelsen, länets kommuner, andra berörda myndigheter, vårdgivare, upphandlade entreprenörer och näringsliv. Även Krisledningsnämndens och den centrala regionala krisledningens roller ska analyseras.

Den utvärderande analysen ska göras av utomstående sakkunniga experter, som inte varit involverade i det aktuella krisledningsarbetet. Extern kompetens kommer att anlitas.

Utredningen ska hålla regiondirektören fortlöpande informerad under arbetets gång och uppdraget ska redovisas till regionstyrelsen senast den 31 december 2020. Initialt ska fokus ligga på uppstartshantering och de första månaderna av krishanteringen, under senare delen av utredningen ska helheten analyseras och övriga delar av regionens ansvarsområden såsom kulturfrågor, fastighetsfrågor, innovations- och forskningsfrågor, hållbarhetsfrågor samt näringslivsfrågor mm tas in.

Ekonomiska konsekvenser
Kostnaderna för utvärderingen hanteras inom ramen för regionstyrelsens fastställda budget och kommer att fördjupas i samband med regiondirektörens framtagande av projektplan.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Hans-Erik Malmros
Förhandlingsdirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Regionledningskontoret förhandlingsdirektör

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-05-04